

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ**

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол №1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри філософії
проф. Карась А. Ф.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УРБАНІСТИКА: ВІД ІСТОРІЇ ДО ДИСКУРСУ»

**для магістрів спеціальності (033 філософія)
(Філософський факультет 1 курс)**

2021-2022 навчальний рік

Урбаністика: від історії до дискурсу

2021-2022 навчальний рік

Назва курсу	Урбаністика: від історії до дискурсу
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки 033 Філософія
Викладач (-і)	Полярush Борис Юрійович, кандидат філософських наук, доцент
Контактна інформація викладача (-ів)	borys.polyarush@lnu.edu.ua +0380974479535
Консультації по курсу	щочетверга, 15.00-16.25 год. (філософський факультет, вул. Університетська, 1. А.316)

відбуваються	Онлайн-консультації
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/employee/polyarush-b-yu
Інформація про курс	Курс «Урбаністика: від історії до дискурсу» розроблено таким чином, щоб надати учасникам навчального процесу необхідні знання для того, щоб сформувати у теоретичні знання та практичні уміння, які дозволять їм адекватно і ефективно використовувати одержані навички в сфері урбаністики
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Урбаністика: від історії до дискурсу» покликана забезпечити теоретичне знання з основ соціогуманітарної урбаністики та її практичне використання. Особлива увага при вивченні курсу приділяється розвитку уміння аналізувати роль міста в історії цивілізації, в становленні сучасного суспільства. Поряд з цим в межах курсу досліджується можливість міждисциплінарної взаємодії стосовного нового запиту на розуміння ролі міста, міського середовища та міського простору для розвитку сучасної людини. Розглядається специфіка взаємодії міста та села в умовах новітньої історії України.
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни «Урбаністика: від історії до дискурсу» є формування у майбутніх науковців, викладачів, громадян розуміння, як в межах своїх професійних компетенцій та громадянських позицій магістранти можуть впливати на місто, міське середовище. Та як саме місто, міський дискурс впливає на них.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, Київ, 1998 2. Возняк Т. Феномен міста. Львів, 2009, 334с. 3. Галушко К. «Хліборобська ідеологія» В.Липинського у системі східноєвропейського аграризму //Український історичний збірник. К., 2000, Вип. 2. С.164-166. 4. Глазычев В. Урбаністика.- М.: 2008 5. Демихов А.И. Философия городв в Украине – право граждан на участие в муниципальном управлении на примере г.Сумы //Аспекти публічного управління, 2016. №4-5, С.71-77.

6. Димчук А. Місто – масонська філософська майстерня //Докса. 2019, вип.2(32) С. 140-147.
7. Ізосімова С. Екзистенціальна філософія міста, як основна риса однойменного роману В.Підмогильного//Наука. Релігія. Суспільство, 2014. №3.С.35-38.
8. Карась А.Ф. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і неklasичних інтерпретаціях.-Київ-Львів, 2003 – 520с.
9. Кононенко Т. Місто як текст: освоєння урбаністичного простору як ключ до творення тексту. //Слово і час, 2007, С.34-41.
10. Корновенко С. Хутірська філософія П.Куліша: біля джерел українського аграризму//Український історичний журнал. – 2020-№5, С.64-76
11. Лой А. Цінності громадянського суспільства в добу урбаністичного ренесансу. К., 2008 – 214с.
12. Соціологія міста/ під ред. О.К.Міхеєвої.- Донецьк, 2010 – 463с.
13. Сошніков А. Метаморфози «хуторянської філософії» П.Куліша// Грані. – Вип.4. – К.: 2012. – С.43-47.
14. Титар О.В. Український екзистенціалізм у пошуках гуманістичних орієнтирів: філософія нового українського урбанізму «третьої революції»//Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія «!теорія культури і філософії науки» №57. 2017. С. 11-19
15. Тихомірова Ф.А. Соціальна екологія міста як проблемне поле соціальної філософії//Актуальні проблеми філософії та соціології № 25. 2019. С. 38-45
16. Урбаністичний ренесанс і трансформація суспільних структур. - Донецьк, 1999- 198 с.
17. Фесенко Г.Г. Урбан-антропологічний дискурс філософії безпеки?//Гілея. Філософські науки.Вип. 92. С. 166-169.
18. Філіппова Т. Дух міста в добу глобалізації//Світогляд-Філософія-Релігія. Збірка наукових праць. 2012. Випуск 2. С.310-316.
19. Харви Д. Социальная справедливость и город. М.: 2016. 440 с.
20. Чукут С.А. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні//Інвестиції:практика та досвід, 2016, № 13. С. 90-93.
21. Encyclopedia of urban studies/edited by Pay Hutchinson/ 2010.

	22. Wolfe Charles. Urbanizm without effort. Island Press. 2019
Тривалість курсу	120 год
Обсяг курсу	120 год, з них: 16 годин лекцій 32 години практичних занять 72 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні поняття теорії та історії соціогуманітарної урбаністики. • Праці провідних теоретиків соціогуманітарної урбаністики XX-XXI ст. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • участь в дискусіях з питань міждисциплінарних досліджень ролі міста в становленні сучасного суспільства; • здобудуть вміння аналізувати системні проблеми взаємодії сучасного міста та села • навчаться виявляти причини та джерела виникнення проблем в функціонуванні міста в сучасному суспільстві; • вдосконалять свої навички критичного осмислення класичних та сучасних теорій розвитку міста; • навчаться толерантно захищати свою позицію в теоретичній дискусії; • навчаться самостійно готувати матеріали для власних дослідницьких проєктів.
Формат курсу	Очний

теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких соціогуманітарних дисциплін: соціальна філософія, філософія історії, соціологія, філософія міста.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації Лекції Колаборативне навчання Дискусії
Необхідні обладнання	Проектор Роздатковий матеріал Навчальний посібник Навчально-методичні рекомендації
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Критерії оцінювання відповідають «Положенню про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка» (Режим доступу: https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf). Політика виставлення балів: 10 балів – МК 1 10 балів – МК 2 10 балів - презентація 10 балів - індивідуальне завдання 10 балів - виконання домашніх завдань та ведення тематичного словника 50 балів – за екзамен

**Питання до заліку чи
екзамену**

1. Філософський, історичний, географічний та соціальний підходи до дослідження міста.
2. Урбаністика як наука.
3. Феноменологія міста.
4. Соціальний простір міста
5. Місто як системна цілісність.
6. Соціальна, політична, економічна, архітектурна та екологічна підсистеми міста.
7. Місто як інформаційна система.
8. Східне і західне місто в історії.
9. Античний поліс: виникнення міського самоврядування.
10. Магдебурзьке право в середньовічному місті.
11. Модерне і постмодерне місто.
12. Транснаціональні компанії і місто.
13. Місто як необхідний фактор створення високої сучасного виробництва.
14. Мегаполіс як місце концентрації наукових та культурних ресурсів необхідних для створення постіндустріальної економіки
15. Повсякденність соціальних, етнічних та професійних груп населення в місті.
16. Маргінальні групи та індивіди в сучасному місті.
17. Трансформація побуту городянина у XX-XXI ст.
18. Створення міського простору дозвілля та відпочинку.
19. Система розселення в місті як прояв соціальної нерівності.
20. Етнічна и релігійна сегрегація в традиційному і сучасному місті.
21. Гендерна нерівність в мегаполісі: минуле і реальність.
22. Мігранти в місті: фактор деструкції чи гарантія успіху.
23. Міські символи як тексти.
24. Міська ідентичність в текстах міста.
25. Міський простір як породження політичного, соціального, культурного та історичного дискурсів.
26. Історія міського самоврядування в Стародавньому світі, Середньовіччі та Новому часі.
27. Роль міського самоврядування в трансформації сучасних суспільств.
28. Західна та Східна традиції міського самоврядування в історії України.

Опитування

Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Тиж. 1. 2 акад. год.	ТЕМА 1. МІСТО ЯК ПРЕДМЕТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ СТУДИЙ Філософський, історичний, географічний та соціальний підходи до дослідження міста. Урбаністика як наука. Феноменологія міста. Міське середовище. Соціальний простір міста	Лекція 1	Презентація, Навчально-методичні матеріали	12;21;22	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 1. 2 акад. год.	ТЕМА 1. МІСТО ЯК ПРЕДМЕТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ СТУДИЙ Філософський, історичний, географічний та соціальний підходи до дослідження міста. Урбаністика як наука. Феноменологія міста. Міське середовище. Соціальний простір міста	Семинарське заняття 1	Презентація, Навчально-методичні матеріали	12;21;22	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>

<p>Тиж. 2. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 1. МІСТО ЯК ПРЕДМЕТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ СТУДИЙ. Філософський, історичний, географічний та соціальний підходи до дослідження міста. Урбаністика як наука. Феноменологія міста. Міське середовище. Соціальний простір міста</p>	<p>Семинарське заняття 2</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>12;21;22</p>	<p>Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>
<p>Тиж. 3. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 2. МІСТО ЯК СИСТЕМА Місто як системна цілісність. Гуманітарні моделі міст. Соціальна, політична, економічна, архітектурна та екологічна підсистеми міста. Місто як інформаційна система.</p>	<p>Лекція 2</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>12;21;</p>	<p>Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>
<p>Тиж. 3. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 2. МІСТО ЯК СИСТЕМА Місто як системна цілісність. Гуманітарні моделі міст. Соціальна, політична, економічна, архітектурна та екологічна підсистеми міста. Місто як інформаційна система.</p>	<p>Семинарське заняття 3</p>	<p>Презентація,</p>	<p>12;21;</p>	<p>Виконання індивідуального завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>
<p>Тиж. 4. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 2. МІСТО ЯК СИСТЕМА Місто як системна цілісність. Гуманітарні моделі міст. Соціальна, політична, економічна, архітектурна</p>	<p>Семинарське заняття 4</p>	<p>Презентація,</p>	<p>12;21;</p>	<p>Виконання індивідуального завдання Ведення тематичного словника</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>

	та екологічна підсистема міста. Місто як інформаційна система.				Підготовка презентації	
Тиж. 5. 2 акад. год.	ТЕМА 3. ІСТОРИЧНИ УРБАНІЗАЦІЇ Східне і західне місто в історії. Античний поліс: виникнення міського самоврядування. Магдебурзьке право в середньовічному місті. Модерне і постмодерне місто.	Лекція 3	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1;2;3;4;10;12;13;21	Написання Есе Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 5. 2 акад. год.	ТЕМА 3. ІСТОРИЧНИ УРБАНІЗАЦІЇ Східне і західне місто в історії. Античний поліс: виникнення міського самоврядування. Магдебурзьке право в середньовічному місті. Модерне і постмодерне місто.	Семінарське заняття 5	Презентація,	1;2;3;4;10;12;13;21	Виконання індивідуального завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 6. 2 акад. год.	ТЕМА 3. ІСТОРИЧНИ УРБАНІЗАЦІЇ Східне і західне місто в історії. Античний поліс: виникнення міського самоврядування. Магдебурзьке право в середньовічному місті. Модерне і постмодерне місто.	Семінарське заняття 6	Презентація,	1;2;3;4;10;12;13;21	Виконання індивідуального завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 7. 2 акад. год.	ТЕМА 4. МІСТО В ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ Транснаціональні компанії і місто. Місто як необхідний фактор створення виробництва високої конкурентності. Мегаполіс як місце концентрації наукових та культурних ресурсів необхідних для створення постіндустріальної економіки	Лекція 4	Презентація, Навчально-методичні матеріали	15;16;17;18;21;	Підготовка авторської анкети Проведення дослідження	<i>Протягом тижня</i>

<p>Тиж. 7. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 4 МІСТО В ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ Транснаціональні компанії і місто. Місто як необхідний фактор створення виробництва високої конкурентності. Мегаполіс як місце концентрації наукових та культурних ресурсів необхідних для створення постіндустріальної економіки</p>	<p>Семінарське заняття 7</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>15;16;17;18;21;</p>	<p>Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>
<p>Тиж. 8. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 4. МІСТО В ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ Транснаціональні компанії і місто. Місто як необхідний фактор створення виробництва високої конкурентності. Мегаполіс як місце концентрації наукових та культурних ресурсів необхідних для створення постіндустріальної економіки</p>	<p>Семінарське заняття 8</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>15;16;17;18;21;</p>	<p>Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>
<p>Тиж. 9. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 5. ПОВСЯКДЕННІСТЬ МІСТА І ЛЮДИНА Повсякденність соціальних, етнічних та професійних груп населення в місті. Маргінальні групи та індивіди в сучасному місті. Трансформація побуту городянина у ХХ-ХХІ ст. Створення міського простору для відпочинку. Можливості для самореалізації людини в місті.</p>	<p>Лекція 5</p>	<p>Презентація, Навчально-методичні матеріали</p>	<p>6;7;14;21;</p>	<p>Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>
<p>Тиж. 9. 2 акад. год.</p>	<p>ТЕМА 5. ПОВСЯКДЕННІСТЬ МІСТА І ЛЮДИНА</p>	<p>Семінарське заняття 9</p>	<p>Презентація,</p>	<p>6;7;14;21;</p>	<p>Індивідуальне завдання</p>	<p><i>Протягом тижня</i></p>

	Повсякденність соціальних, етнічних та професійних груп населення в місті. Маргінальні групи та індивіди в сучасному місті. Трансформація побуту городянина у XX-XXI ст. Створення міського простору для відпочинку. Можливості для самореалізації людини в місті.		Навчально-методичні матеріали		Ведення тематичного словника Підготовка презентації	
Тиж. 10. 2 акад. год.	ТЕМА 5. ПОВСЯКДЕННІСТЬ МІСТА І ЛЮДИНА Повсякденність соціальних, етнічних та професійних груп населення в місті. Маргінальні групи та індивіди в сучасному місті. Трансформація побуту городянина у XX-XXI ст. Створення міського простору для відпочинку. Можливості для самореалізації людини в місті.	Семінарське заняття 10	Презентація, Навчально-методичні матеріали	6;7;14;21;	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 11. 2 акад. год.	ТЕМА 6. СОЦІАЛЬНЕ НЕРІВНІСТЬ В МІСТІ Система розселення в місті як прояв соціальної нерівності. Етнічна и релігійна сегрегація в традиційному і сучасному місті. Гендерна нерівність в мегаполісі: минуле і реальність. Мігранти в місті: фактор деструкції чи гарантія успіху.	Лекція 6	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1;16;19;21	Застосування методики чи тесту Проведення дослідження	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 11. 2 акад. год.	ТЕМА 6. СОЦІАЛЬНЕ НЕРІВНІСТЬ В МІСТІ Система розселення в місті як прояв соціальної нерівності. Етнічна и релігійна сегрегація в традиційному і сучасному місті. Гендерна нерівність в мегаполісі: минуле і реальність.	Семінарське заняття 11	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1;16;19;21	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>

	Мігранти в місті: фактор деструкції чи гарантія успіху.					
Тиж. 12. 2 акад. год.	ТЕМА 6. СОЦІАЛЬНЕ НЕРІВНІСТЬ В МІСТІ Система розселення в місті як прояв соціальної нерівності. Етнічна і релігійна сегрегація в традиційному і сучасному місті. Гендерна нерівність в мегаполісі: минуле і реальність. Мігранти в місті: фактор деструкції чи гарантія успіху.	Семінарське заняття 12	Презентація, Навчально-методичні матеріали	1;16;19;21	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 13. 2 акад. год.	ТЕМА 7. МІСТО ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ТЕКСТ Міські символи як тексти. Міська ідентичність в текстах міста. Міський простір як породження політичного, соціального, культурного та історичного дискурсів.	Лекція 7	Презентація, Навчально-методичні матеріали	9;21;	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 13. 2 акад. год.	ТЕМА 7. МІСТО ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ТЕКСТ Міські символи як тексти. Міська ідентичність в текстах міста. Міський простір як породження політичного, соціального, культурного та історичного дискурсів.	Семінарське заняття 13	Презентація, Навчально-методичні матеріали	9;21;	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 14. 2 акад. год.	ТЕМА 7. МІСТО ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ТЕКСТ Міські символи як тексти. Міська ідентичність в текстах міста. Міський простір як породження політичного, соціального, культурного та історичного дискурсів.	Семінарське заняття 14	Презентація, Навчально-методичні матеріали	9;21;	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 15. 2 акад. год.	ТЕМА 8. МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК Історія міського самоврядування в	Лекція 8	Презентація, Навчально-методичні матеріали	5;8;11;20;21;	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника	<i>Протягом тижня</i>

	Стародавньому світі, Середньовіччі та Новому часі. Роль міського самоврядування в трансформації сучасних суспільств. Західна та Східна традиції міського самоврядування в історії України.				Підготовка презентації	
Тиж. 15. 2 акад. год.	ТЕМА 8. МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК Історія міського самоврядування в Стародавньому світі, Середньовіччі та Новому часі. Роль міського самоврядування в трансформації сучасних суспільств. Західна та Східна традиції міського самоврядування в історії України.	Семінарське заняття 15	Презентація, Навчально-методичні матеріали	5;8;11;20;21;	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>
Тиж. 16. 2 акад. год.	ТЕМА 8. МІСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК Історія міського самоврядування в Стародавньому світі, Середньовіччі та Новому часі. Роль міського самоврядування в трансформації сучасних суспільств. Західна та Східна традиції міського самоврядування в історії України.	Семінарське заняття 16	Презентація, Навчально-методичні матеріали	5;8;11;20;21;	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>Протягом тижня</i>

